



Högsta domstolen  
Box 2066  
103 12 STOCKHOLM

## Överklagande av hovrättsdom – grov misshandel

### Klagande

Riksåklagaren

### Motpart

1. NL

*Ombud och offentlig försvarare:* Advokaten JW

2. RW

*Ombud och offentlig försvarare:* Advokaten MH

### Saken

Grov misshandel m.m.

### Dom

Hovrätten för Västra Sveriges dom den 26 september 2017 i mål B 2201-17

### Yrkande

Jag yrkar att Högsta domstolen med ändring av hovrättens dom dömer NL och RW för grov misshandel och bestämmer påföljden för var och en av dem till fängelse ett år två månader.

### Den överklagade hovrättsdomen

Tingsrätten dömde NL och RW för grov misshandel och vissa andra, mindre allvarliga, brott till fängelse ett år två månader. Tingsrätten uttalade följande beträffande rubriceringsfrågan.

När det gäller frågan om hur gärningen ska bedömas beaktar tingsrätten dels att misshandeln skett med antänt sprängämne som kastades in i en liten lägenhet. FS har också orsakats bestående skada och långvarig smärta. Gärningen har dessutom ägt rum i FSs hem, en plats där hon haft anledning att känna sig extra trygg. Mot denna bakgrund ska brottet på de av åklagaren angivna skälen rubriceras som grov misshandel enligt 3 kap. 6 § första stycket brottsbalken.

Tingsrätten ansåg att annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga. Vid straffmätningen beaktades den skada som orsakats och att brottet föregåtts av viss planering samt dessutom skett i målsägandens bostad.

Efter att NL och RW överklagat ändrade hovrätten tingsrättens dom på så sätt att de båda tilltalade dömdes för misshandel av normalgraden till ett års fängelse. Under rubriken påföljd och rubricering uttalar hovrätten följande.

Enligt hovrättens bedömning har gärningen ett straffvärde motsvarande fängelse i ett år. När det gäller rubricering av gärningen noterar hovrätten att en ny lydelse av 3 kap. 6 § brottsbalken trädde i kraft den 1 juli 2017, alltså efter tingsrättens dom. Enligt paragrafens nuvarande lydelse har straffminimum för grov misshandel höjts från fängelse ett år till fängelse ett år och sex månader. Gärningens straffvärde ligger alltså på en nivå som understiger minimistraffet för grov misshandel enligt paragrafens nuvarande lydelse, men som är över minimistraffet för det brottet enligt den tidigare lydelsen.

Efter att ha konstaterat att det inte finns några övergångsbestämmelser till bestämmelsen och ha redovisat innehållet i 5 § lagen (1964:163) om införande av brottsbalken (BrP) fortsätter hovrätten enligt följande.

... Höjningen av minimistraffet för grov misshandel är enligt förarbetena inte avsedd att påverka gränsdragningen mellan denna brottstyp och misshandel av normalgraden, utan syftar till att generellt höja straffnivån för alla gärningar som är att bedöma som grov misshandel. Samtidigt anges att det tillgängliga utrymmet för straffmätning ökar för normalgradsbrottet. (Se prop. 2016/17:108 s. 51.) Eftersom en mildare rubricering får anses vara mer förmånlig för den tilltalade anser hovrätten att den princip som kommer till uttryck i 5 § BrP innebär att den nuvarande lydelsen av 3 kap. 6 § brottsbalken ska tillämpas i nu aktuellt fall. Tillämpningen av paragrafen i den lydelsen medför nämligen att NL och RW i stället ska dömas för misshandel av normalgraden enligt 3 kap. 5 § brottsbalken.

Hovrätten bestämde fängelsestraffets längd i enlighet med straffvärdet.

## **Grunder för överklagandet**

### **2017 års straffskaleskärpningar**

År 2010 genomfördes en reform vars huvudsakliga syfte var att åstadkomma höjningar av straffen för de allvarliga våldsbrotten generellt och även relativt i förhållande till andra brott. Detta skulle uppnås genom att det redan befintliga utrymmet inom straffskalorna togs i anspråk och således utan att straffskalorna ändrades. De allmänna bestämmelserna om straffvärde ändrades därför, en ny

mening tillades i 29 kap. 1 § andra stycket brottsbalken, varigenom de objektiva omständigheter som är kännetecknade för allvarliga våldsbrott - att gärningen har inneburit ett allvarligt angrepp på någons liv eller hälsa eller trygghet till person - pekades ut som omständigheter som särskilt skulle beaktas vid bedömningen av straffvärdet och därmed värderas högre. I propositionen lämnades anvisningar om vilka straffskärpningar som skulle ske. Därvid angavs bl.a. att en grov misshandel som enligt tidigare praxis bedömdes ha ett straffvärde motsvarande ett års fängelse framöver skulle kunna anses ha ett straffvärde på omkring ett år och tre månader och att straffvärdet för ett dråp som tidigare motsvarade sex och ett halvt års fängelse framöver borde kunna anses uppgå till omkring åtta år.

År 2013 uppdrog regeringen åt en särskild utredare att överväga och föreslå ändringar av straffskalorna för grov misshandel, rån, grovt rån, grov utpressning och - där det behövdes - andra allvarliga våldsbrott. Syftet med utredningen angavs vara att åstadkomma en höjd straffnivå för dessa brott. I direktiven uttalades att enligt statistikuppgifter från Brå kunde inte några generella ökning av strafftiderna för allvarliga våldsbrott konstateras efter 2010 års reform. Oavsett detta kunde det ifrågasättas om den i samhället skärpta synen på allvarliga våldsbrott tillräckligt återspeglades i de lagstiftningsåtgärder som dittills hade genomförts och i domstolarnas praxis (dir. 2013:30).

Den särskilde utredarens förslag ledde fram till att straffskalorna för vissa allvarliga våldsbrott, bl.a. grov misshandel, skärptes genom lagstiftning som trädde i kraft den 1 juli 2017. I propositionen uttalades att uppsåtlig allvarligare våldsanvändning ska mötas av en kraftigare reaktion än vad som var fallet före 2010 års straffmättningsreform. Ett säkert och varaktigt förverkligande av reformens syfte angavs förutsätta ytterligare lagändringar. Regeringen uttalade att följden av att straffskalorna skärps blir att straffmätningen kommer att ta sin utgångspunkt i ett högre abstrakt straffvärde samtidigt som det vid bestämmandet av det konkreta straffvärdet även fortsättningsvis särskilt ska beaktas om gärningen har utgjort ett allvarligt angrepp på någons liv eller hälsa eller trygghet till person (prop. 2016/17:108 s. 25 ff.).

Minimistraflet för grov misshandel höjdes från fängelse i ett år till fängelse i ett år och sex månader. Höjningen av minimistraflet avsågs inte påverka gränsdragningen mellan den brottstypen och misshandel av normalgraden utan syftar till att generellt höja straffnivån för alla gärningar som är att bedöma som grov misshandel. Regeringen konstaterade att varje grad av ett i olika svårhetsgrader indelat brott är att se som en egen brottstyp. Vidare gäller att straffvärdebedömning och gradindelning på så sätt bör samspela att det döms för grovt brott om straffvärdet för en gärning når en sådan nivå att minimistraflet för grovt brott passeras. Detta brukar ibland uttryckas så att den praktiskt tillämpliga straffskalan för ett brott av normalgraden regelmässigt får anses sluta där minimistraflet för den svårare graden börjar, trots att skalorna överlappar

varandra. När minimistrafpen höjs för allvarligare former av vissa brott är det därmed uppenbart att det tillgängliga utrymmet för straffmätning samtidigt ökar i fråga om de närmast lägre liggande graderna. Så kommer t.ex. höjningen av straffminimum för grov misshandel att öka möjligheterna att straffmäta motsvarande normalgradsbrott till nivåer om ett års fängelse och däröver (a. prop. s. 45 f.).

## Praxis och doktrin

I rättsfallet NJA 2011 s. 89 uttalade Högsta domstolen följande.

9. Varje grad av ett i olika svårhetsgrader indelat brott är att se som en egen brottstyp. Det innebär, vilket återspeglas i 29 kap. 1 § första stycket BrB, att frågan om till vilken grad ett visst brott hör måste avgöras innan den konkreta straffvärdebedömningen görs. Det finns visserligen ett nära samband mellan frågan om till vilken grad ett visst brott hör och bedömningen av straffvärdet i det enskilda fallet, men bedömningarna görs ändå med tillämpning av delvis olika kriterier. Det kan i sammanhanget noteras att tillägget om allvarliga våldsbrott i 29 kap. 1 § andra stycket formellt sett endast tar sikte på den konkreta straffvärdebedömningen och inte på gradindelningen.

10. De i motiven angivna exemplen på avsedda straffskärpningar synes också vara utformade utan beaktande av principerna för gradindelning och den betydelse som dessa har för straffvärdebedömningen. Exemplen skulle, om de togs bokstavligt, leda till en praxis som knappast är förenlig med den i 29 kap. 1 § första stycket BrB angivna principen att den i varje fall tillämpliga straffskalan ska tjäna som utgångspunkt för straffvärdebedömningen i det enskilda fallet. Det kan emellertid inte antas att en avsikt med reformen varit att annars gällande principer om förhållandet mellan gradindelning och straffvärdebedömning skulle frångås när det gäller allvarliga våldsbrott. Det får i stället antas att avsikten inte endast varit att påverka straffvärdebedömningen inom givna straffskalor utan också varit att åstadkomma en förskjutning mellan de olika graderna av exempelvis misshandelsbrott, så att något fler fall än tidigare kommer att bedömas som grova brott. Med ett sådant synsätt kommer en förskjutning av straffvärdenivåerna av det slag som exemplifieras i motiven att framstå som naturlig.

Högsta domstolen fann att misshandeln inte var att anse som synnerligen grov utan de tilltalade dömdes för grov misshandel. Vad sedan gäller straffvärdebedömningen uttalade Högsta domstolen att de skador som målsäganden tillfogats, med beaktande av syftet med den reform som genomfördes den 1 juli 2010, låg klart över den nivå som krävdes för att en misshandel skulle betecknas som grov. Därtill kom att de tilltalade visat en hänsynslöshet och råhet som gick utöver vad som i sig ligger i att uppsåtligt tillfoga någon skador av aktuellt slag. Vidare beaktades, i viss mån, de yttranden som de tilltalade föllt under misshandeln. Högsta domstolen fann att misshandeln hade ett straffvärde motsvarande tre års fängelse och fann inte skäl att vid straffmätningen avvika från vad som följde av straffvärdebedömningen.

I NJA 2013 s. 1155 var den huvudsakliga frågan i målet om den misshandel som den tilltalade gjort sig skyldig till var att bedöma som grov. Högsta domstolen uttalade bl.a. följande.

6. Genom en lagändring år 2010 infördes i 3 kap. 6 § andra stycket BrB en särskild straffskala för misshandel som är att anse som synnerligen grov. Av bestämmelsen framgår att det särskilt ska beaktas bl.a. om gärningsmannen har visat synnerlig hänsynslöshet. Samtidigt tillades i 29 kap. 1 § andra stycket att det vid bedömningen av ett brotts straffvärde särskilt ska beaktas om gärningen har inneburit ett allvarligt angrepp på någons liv eller hälsa eller trygghet till person. I förarbetena uttalades att det följer av lagändringen att straffvärdet för ett brott som utgör ett sådant angrepp ska vara högre än enligt tidigare praxis. Som exempel nämndes att en grov misshandel som enligt dittillsvarande praxis hade bedömts ha ett straffvärde motsvarande ett års fängelse, framöver borde kunna anses ha ett straffvärde om ett år och tre månader. (Prop. 2009/10:147 s. 15 och 41 f.)

7. I praxis har uttalats att det får antas att avsikten med 2010 års reform inte endast har varit att påverka straffvärdebedömningen inom givna straffskalor, utan också att åstadkomma en förskjutning mellan de olika graderna av exempelvis misshandelsbrott, så att något fler fall än tidigare kommer att bedömas som grova brott (se NJA 2011 s. 89 p. 10).

Högsta domstolen fann, med beaktande av vad som fick antas ha varit avsikten med 2010 års lagändringar (varvid hänvisades till p. 6), att misshandeln var att anse som särskilt hänsynslös och därmed att bedöma som grov. När det sedan gällde påföljden anslöt sig Högsta domstolen till hovrättens bedömning att straffvärdet motsvarade minimistraffet för grov misshandel, fängelse ett år. Se även NJA 2016 s. 809 angående motsvarande resonemang gällande gränsen mellan mord och dråp.

I NJA 2016 s. 95, som gällde missbruk av urkund, uttalade Högsta domstolen att innan straffvärdebedömningen sker måste, vid gradindelade brott, domstolen bestämma till vilken grad av ett brott som en viss gärning hör. Först när detta har gjorts står det klart vilken straffskala som ska vara utgångspunkt för bedömningen av brottslighetens straffvärde. I och för sig gäller som huvudregel att bedömningen av brottets svårhetsgrad går hand i hand med bedömningen av dess straffvärde. Det ska dock observeras att det finns omständigheter som påverkar straffvärdet men som saknar betydelse för gradindelningen. Det som har betydelse för placeringen av ett brott i svårhetsgrad är i första hand omständigheter av objektivt slag. Flera av de i 29 kap. 2 § BrB angivna försvårande omständigheterna är sådana. De i 3 § upptagna förmildrande omständigheter som ska ges betydelse för straffvärdebedömningen har däremot normalt ingen betydelse för frågan om det aktuella brottet är av den ena eller andra graden. Högsta domstolen hänvisade i detta avseende till NJA 2011 s. 89 p. 9–15. Se även NJA 2017 s. 531 angående försök till mordbrand.

Martin Borgeke och Mari Heidenborg konstaterar att 2010 års reform kritiserats, lagstiftaren har i propositionen ansetts försöka styra rättstillämpningen på ett mindre lämpligt sätt. Kritiken hindrar dock inte att det ankommer på domstolarna att se till att lagstiftningen får ett genomslag i rättstillämpningen. Enligt Borgeke talar övervägande skäl för att lagstiftningen bör uppfattas och tillämpas på följande vis (se Att bestämma påföljd för brott, 3 uppl., 2016, s. 154 f.).

Trots att lagstiftaren har angett att ett misshandelsbrott som tidigare ansågs ha ett straffvärde motsvarande fängelse i sex månader numera ska anses ha ett straffvärde som är två månader högre bör det även fortsättningsvis kunna finnas misshandelsbrott med ett straffvärde motsvarande fängelse sex i månader. Likaså bör det förekomma att straffvärdet av en grov misshandel motsvarar fängelse i ett år. Här kan särskilt hänvisas till ”**Gatuöverfallet**” NJA 2013 s. 1155. I praktiken innebär det att en del av de misshandelsbrott som före lagändringen bedömdes som misshandel av normalgraden med ett straffvärde strax under fängelse i ett år, låt säga i tio månader, nu ska bedömas som grova misshandelsbrott med ett straffvärde motsvarande fängelse i ett år. På motsvarande sätt bör ett rånbrott som tidigare bedömdes ha ett straffvärde motsvarande fängelse i tre år och sex månader nu bedömas som grovt rån med ett straffvärde motsvarande fängelse i fyra år. Samtidigt är det viktigt att observera att lagändringen den 1 juli 2010 även innebar att både försvårande och förmildrande omständigheter ska få ett tydligare genomslag.

### **Kort om 5 § BrP**

När straffet för grov misshandel skärptes den 1 juli 2017 utfärdades inte några särskilda övergångsbestämmelser.

Enligt 5 § andra stycket BrP är huvudregeln att straff ska bestämmas efter den lag som gällde när gärningen företogs. Gäller annan lag när dom meddelas, ska den lagen tillämpas, om den leder till frihet från straff eller till lindrigare straff.

I kommentaren till brottsbalken uttalas att vid bedömningen av frågan om ny lag leder till lindrigare straff ska en jämförelse ske mellan de resultat till vilka man kommer i det konkreta fallet genom tillämpning av äldre och ny lag. Vidare uttalas att frågan om gammal eller ny lag är tillämplig ska avgöras genom en prövning i det särskilda fallet utesluter naturligtvis inte att det beträffande vissa straffbestämmelser generellt kan fastslås huruvida en ny lag leder till mildare eller strängare straff än den äldre bestämmelsen. I allmänhet är det emellertid inte möjligt att generellt fastslå att endera lagen är mildare. I fråga om straffskalorna bör observeras att det brott som det är fråga om genom den nya lagen kan ha upptagits i en straffbestämmelse med vidare brottsbeskrivning med därav föranledd vidare straffskala avseende straffskalans maximum eller minimum eller (se Berggren m.fl., Brottsbalken [version den 1 januari 2017, Zeteo], kommentaren till 5 § lagen [1964:163] om införande av brottsbalken under rubriken Andra stycket: bestämmande av straff när straffbestämmelsen ändrats efter brottet).

Nils Beckman, som var sekreterare i straffrättskommittén, uttalade att huvudregeln är att ny lag ska tillämpas på brott, som förövats före dess ikraftträdande, endast om detta i det föreliggande fallet leder till lindrigare straff. Har ingen annan ändring vidtagits än att maximum eller minimum eller båda sänkts, så måste ny lag antagas in casu leda till mildare straffmätning och ska alltså tillämpas. Ofta har emellertid även brottstypens omfattning ändrats. För dessa fall kan ingen allmängiltig regel ges, utan frågan får bedömas från fall till fall (se Övergångsförhållandena beträffande förmögenhetsbrotten, SvJT 1943 s. 358 f.).

## Min bedömning

2017 års ändring av bestämmelsen om grov misshandel innebar inget annat än att straffminimum höjdes. I förarbetena uttalas att höjningen av straffminimum inte är avsedd att påverka gränsdragningen mellan grov misshandel och misshandel av normalgraden. Ändringen syftar till att generellt höja straffnivån för alla gärningar som är att bedöma som grov misshandel. Meningen är att straffmätningen ska utgå ifrån det högre abstrakta straffvärdet (den nya straffskalan) samtidigt som det vid bestämmandet av det konkreta straffvärdet även fortsättningsvis särskilt ska beaktas om gärningen har utgjort ett allvarligt angrepp på någons liv eller hälsa eller trygghet till person (29 kap. 1 § andra stycket andra meningen brottsbalken).

Som sålunda förutsätts i förarbetena till 2017 års straffskärpning och som flera gånger uttalats av Högsta domstolen ska domstolen bestämma till vilken grad av ett brott som en viss gärning hör innan brottets straffvärde bedöms. På de av tingsrätten anförda skälen anser jag att det misshandelsbrott som NL och RW gjort sig skyldiga till tveklöst är att anse som grovt. Eftersom en tillämpning av den nya lydelsen av 3 kap. 6 § brottsbalken inte leder till ett lindrigare straff ska den straffskala som gällde när gärningen företogs tillämpas.

Vidare anser jag att omständigheterna vid gärningen är sådana att straffvärdet ligger klart över straffminimum. NL och RW har dömts för att med ett antänt och exploderande pyrotekniskt föremål ha tillfogat FS allvarliga skador på såväl handen som hörseln. Hon har vidare tillfogats kraftig smärta under avsevärd tid. Gärningen har begåtts i FSs bostad vilket inneburit en allvarlig integritetskränkning. Hon har också, förutom de fysiska skadorna, mått psykiskt dåligt efter misshandeln. FS har således tillfogats allvarlig skada och utsatts för en allvarlig kränkning; gärningen har inneburit ett allvarligt angrepp på hennes hälsa och trygghet till person. Enligt min mening kan de nu nämnda omständigheterna inte anses ha "förbrukats" i och med att de beaktats vid bedömningen av rubriceringsfrågan. Det finns ett övervärde som påverkar bedömningen av straffvärdet. Med hänsyn till att endast NL och RW överklagade tingsrättens dom anser jag att de bör dömas till det av tingsrätten bestämda straffet, fängelse ett år två månader.

## Processfrågor

### Frågan om prövningstillstånd

Målet gäller hur frågorna om rubricering och straffvärde ska bedömas vid brott där en tillämpning av 29 kap. 1 § andra stycket andra meningen brottsbalken kan aktualiseras. Hovrätten har inlett denna prövning med att bedöma vilket straffvärde gärningen har.

Som framgått i det föregående anser jag att domstolen, innan brottets straffvärde bedöms, ska bestämma vilken grad av brottet som gärningen hör till. Straffskalan utgör utgångspunkten för bedömningen av en gärnings straffvärde.

Frågorna om ett brotts rubricering och straffvärde är centrala inom straffrätten. Åtal för olika våldsbrott är mycket vanligt förekommande. Med hänsyn till frågornas stora praktiska betydelse för domarnas och åklagarnas dagliga arbete är det viktigt att det inte finns några tveksamheter beträffande hur tillämpningen ska ske.

Som nämnts var syftet med 2010 års reform att höja straffnivåerna för de allvarliga våldsbrotten generellt. Straffskalorna ändrades inte, utan i stället ändrades den allmänna bestämmelsen om straffvärde i 29 kap. 1 § andra stycket brottsbalken. I propositionen lämnades anvisningar om vilka straffskärpningar som skulle ske. Utgångspunkten för dessa anvisningar togs i hur straffvärdet bedömts i tidigare praxis.

Lagrådet hade i sitt yttrande över lagrådsremissen angett att den åsyftade straffnivåhöjningen i stället borde åstadkommas genom en förändring av straffskalorna för brotten. Enligt Lagrådet var det systematiskt olämpligt att i 29 kap. 1 § brottsbalken föra in en regel som har till syfte att mera allmänt höja straffnivån för vissa närmare angivna brott. Lagstiftarens uppfattning om hur allvarlig en viss brottstyp är i förhållande till andra brottstyper borde i stället komma till uttryck genom straffskalorna (prop. 2009/10:147 s. 71).

Efter att lagstiftningen trätt i kraft blev den utsatt för kritik i doktrin och praxis. Högsta domstolen har genom sina uttalanden i NJA 2011 s. 89 och NJA 2013 s. 1155 öppnat för att 2010 års ändringar inte endast påverkar bedömningen av en gärnings straffvärde, utan även prövningen av till vilken grad ett visst brott är att hänföra. Högsta domstolens uttalanden är inte helt lätta att tolka och domstolen utvecklar inte närmare vilken betydelse uttalandena har när det gäller hur prövningen av rubricering och straffvärde ska gå till.

Det är således uppenbart att 2010 års reform medfört en osäkerhet i rättstillämpningen. Högsta domstolens uttalanden i 2011 och 2013 års avgöranden har varit föremål för olika tolkningar och därmed inte utgjort ett tillräckligt stöd för rättstillämpningen.



Eftersom 2010 års reform inte fått det avsedda genomslaget i rättstillämpningen utreddes saken på nytt vilket ledde fram till 2017 års lagändringar. Avsikten är även denna gång att skärpa straffen för de allvarliga våldsbrotten. Lagstiftaren har den här gången valt den metod som Lagrådet anvisade i 2010 års lagstiftningsärende, dvs. att höja straffminimum för de aktuella brotten. Samtidigt uttalas uttryckligen att höjningen av straffminimum inte är avsedd att påverka gränsdragningen mellan de olika graderna av brotten. Vidare konstateras att eftersom ”överlappningen” av straffskalorna avseende misshandel av normalgraden och det grova brottet minskar, ökar det tillgängliga utrymmet för straffmätning för normalgradsbrottet. Detta innebär att de allvarligaste fallen av misshandel enligt 3 kap. 5 § brottsbalken kommer att ha ett straffvärde motsvarande ett fängelsestraff över ett år.

Hovrätten har inlett sin prövning med att bedöma gärningens straffvärde. Detta har lett till att misshandelsbrottet, vid en tillämpning av 3 kap. 6 § brottsbalken efter 2017 års lagändringar, bedömts vara av normalgraden. Om hovrättens dom är riktig skulle det innebära att avsevärt färre brott än tidigare kommer att vara att bedöma som grova brott. Detta skulle i sin tur innebära att den av lagstiftaren avsedda straffnivåhöjningen inte heller denna gång skulle bli verklig i den praktiska rättstillämpningen.

Lagstiftaren har vid 2017 års lagändringar valt den metod för att höja straffnivåerna som Lagrådet förespråkade i 2010 års lagstiftningsärende. För att lagändringarna ska få avsedd effekt måste domstolen pröva rubriceringsfrågan innan gärningens straffvärde bedöms. Som nämnts har Högsta domstolen genom sina uttalanden i 2011 och 2013 års avgöranden öppnat för att 2010 års ändringar inte endast påverkar bedömningen av en gärnings straffvärde, utan även prövningen av till vilken grad ett visst brott är att hänföra. Även i övrigt torde det inte vara helt ovanligt att domstolarna i praktiken inleder prövningen med att bedöma gärningens straffvärde och sedan låter straffvärdet bestämma hur brottet ska rubriceras. Den nu aktuella hovrättsdomen utgör ett exempel på detta. Det är därför enligt min mening viktigt att Högsta domstolen med större tydlighet än tidigare slår fast att rätten, innan gärningens straffvärde bedöms, ska bestämma vilken grad av brottet som gärningen hör till. Detta eftersom straffskalan utgör utgångspunkten för bedömningen av en gärnings straffvärde.

Mot bakgrund av det sagda anser jag att en prövning av mitt överklagande skulle vara av vikt för ledning av rättstillämpningen.

### **Bevisning m.m.**

Jag ber att få återkomma med bevisuppgift och synpunkter på målets fortsatta handläggning för det fall Högsta domstolen skulle komma att meddela prövningstillstånd.

Anders Perklev

Lars Persson

Kopia till:

Utvecklingscentrum Göteborg  
Åklagarkammaren i Uddevalla (AM-73180-16)